

Информативни лист о слободном демократском основном поретку

Данас потврђујете своју приврженост слободном демократском основном поретку Савезне Републике Немачке. Вашим потврђивањем испуњавате предуслов за подношење захтева за право на привремени боравак (дозвола за боравак у складу са чл. 104с ст. 1. реч. 1. бр. 1. немачког Закона о боравку). Право на привремени боравак вам пружа могућност да испуните предуслове за могућ сталан и законит боравак у Немачкој.

Да бисте могли да добијете право на привремени боравак, морате знати које вредности представљају темељ за суживот људи у Немачкој, јер ће се и од вас очекивати да ћете се придржавати тих вредности. Истовремено можете искористити предности које овде имате у свакодневном животу само ако сте упознати са тим вредностима.

Концепт слободног демократског основног поретка, за који данас потврђујете да се залажете, описује све те вредности. Вредности су дефинисане Основним законом, како се назива Устав Савезне Републике Немачке.

Тачније, морате разумети следеће ствари о слободном демократском основном поретку, обавезати се на то и придржавати се тога без икаквог ограничења:

Немачка је парламентарна демократија. Народ сам бира своје представнике на општим, непосредним, слободним, једнаким и тајним изборима. Ниједно лице са правом гласа не сме бити спречено да да свој глас. Сваки глас се рачуна и сви гласови једнако вреде. Нико не сме бити изложен туђем утицају нити гласати против своје воље. Ниједно друго лице нема право да зна за кога се гласало.

У Немачкој право деловања имају многе различите политичке странке које могу представљати веома различите интересе и правце. Све странке имају исте могућности за самопромоцију и могу учествовати на изборима како би спровеле своје политичке идеје. Странке морају поштовати правила Основног закона у својим политичким циљевима и у својим мерама на основу којих остварују своје циљеве.

Немачки Бундестаг је представничко тело (парламент) на највишем државном нивоу. Већина гласова одлучује ко ће водити савезну владу у својству савезног канцелара односно савезне канцеларке. Савезна влада се бави решавањем политичких питања, чији рад надзире Бундестаг. Странке које нису део владајуће коалиције као парламентарне опозиционе странке имају важну контролну функцију над владом. Парламент има могућност опозвати владу или се она може сменити мирним путем на изборима.

Немачка је правна држава. Бундестаг доноси законе који вреде на целој територији Немачке. У одређеним случајевима, савезне државе морају одобрити те законе. Закони морају увек бити у складу са Основним законом. Све пресуде и одлуке немачких судова такође морају бити у складу са Основним законом. Њих проверава Савезни уставни суд који је уједно и највиши немачки суд. Сви судови у Немачкој се воде према важећем законодавству. Додуше, судови су ипак независна тела па тако ни влада нити друге државне службе не смеју имати утицаја на њихове одлуке. Сваки грађанин има иста права на суду, без обзира на његово порекло, његову финансијску ситуацију или његов друштвени положај.

Свакодневне управне послове обављају органи државне и локалне власти. Органи власти се такође воде према важећем законодавству и могу деловати само на основу закона. Закони важе подједнако за све људе. Свако лице на које се односи званична мера може ту меру преиспитати пред судом.

У Немачкој нико не сме имати надмоћ над државом или над људима излажући их насиљу. Мере принуде смеју спроводити само државне службе попут полиције и то само као последње средство. Међутим, то је дозвољено само на законској основи. Притом суд може преиспитати, али и забранити сваку меру.

У Немачкој држава поштује и штити људска права и слободе. Људска права загарантована Основним законом су неповредива, а посебно право на људско достојанство и право на живот и физички интегритет.

Исто важи за слободан развој личности, што значи да свако лице самостално доноси своје одлуке и одређује своје поступке. Права других људи ипак не смеју бити нарушена нити се закони смеју кршити. Сви људи у Немачкој имају слободу изражавања свог мишљења, али немају слободу подстицања мржње и насиља према неистомишљеницима. Јавни протести и демонстрације су дозвољени, али морају бити мирни.

Основни закон такође гарантује равноправност свих људи. Нико ни на који начин не сме бити дискриминисан, прогањан или трпити штету, било због порекла, вере, физичке и психичке ометености или идеологије. Поступци који теже антисемитским, расистичким, ксенофобним или другим нехуманим циљевима су неспојиви са овим и противни овом обавезивању.

Сви полови су једнаки. Жене, мушкарци и особе које себе сврставају у неки други пол имају иста права. Нико не сме бити дискриминисан, на било који начин прогањан или угрожен због свог пола или своје сексуалне оријентације. Сходно томе, чак и људи чији начин живота не одговара нашим личним идејама морају бити третирани са поштовањем и толеранцијом.

Оријентациони курс вам пружа додатне важне информације о правном систему, али и о култури и историји Немачке. Оријентациони курс је саставни део интеграционог курса. Након добијања права на привремени боравак можете или сте пак обавезни учествовати у интеграционом курсу.

Подробније информације о животу у Немачкој можете добити из поузданих извора, нпр. на порталу Савезне владе <https://www.make-it-in-germany.com/de/leben-in-deutschland/deutschland-kennenlernen/deutsche-gesellschaft> преко Савезне службе за миграције и избеглице <https://www.bamf.de/DE/Themen/Integration/ZugewanderteTeilnehmende/ErsteOrientierung/UnserGrundgesetz/unser-grundgesetz-node.html> или Савезне агенције за политичко образовање <https://www.bpb.de>.